

JUSTITSMINISTERIET

Civilafdelingen

Dato: 15. april 2013
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Louise Christophersen
Sagsnr.: 2012-7010-0058
Dok.: 725801

**Ændringsforslag
til
forslag til lov om ændring af lov om retsafgifter, tinglysningsafgiftslo-
ven og lov om tinglysning**
(Afgiftsfri opslag i og udskrift af akter fra det digitale tinglysningsystem,
ændring af den faste del af tinglysningsafgiften samt visse udvidelser af
reglerne om virksomhedspant)
(L 107)

Af *justitsministeren*, tiltrådt af ...

”Til § 2

x) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 5, stk. 7, indsættes efter: »ved tinglysning af«: »skadesløsbrev el-
ler ejerpantebrev, der giver«.

[Beregning af afgift ved ombytning af virksomhedspant stiftet ved skades-
løsbrev med et tilsvarende virksomhedspant stiftet ved ejerpantebrev]

Til § 3

x) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 43, stk. 2, ændres »§ 47 c, stk. 3, nr. 1-7,« til »§ 47 c, stk. 3, nr. 1-
8,«.

[Konsekvensændring som følge af forslaget til § 47 c, stk. 3, nr. 8, jf. lov-
forslagets § 3, nr. 03 (ændringsforslag nr. z)]

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

y) Nr. 2 affattes således:

»2. I § 47 c, stk. 3, nr. 6, ændres »besætning og« til »besætning,«.«

[Konsekvensændring som følge af forslaget til § 47 c, stk. 3, nr. 8, jf. lovforslagets § 3, nr. 03 (ændringsforslag nr. z)]

z) Efter nr. 2 indsættes som nye numre:

»02. I § 47 c, stk. 3, nr. 7, ændres »lov om halvlederprodukters udformning (topografi).« til »lov om halvlederprodukters udformning (topografi) og«.

[Konsekvensændring som følge af forslaget til § 47 c, stk. 3, nr. 8, jf. lovforslagets § 3, nr. 03 (ændringsforslag nr. z)]

03. I § 47 c, stk. 3, indsættes som nr. 8:

»8) de i § 42 c nævnte køretøjer, som er eller har været registreret i Køretøjsregisteret eller i et tilsvarende udenlandsk register, såfremt pantsætteren driver erhvervsvirksomhed med køb og salg af køretøjer.«.

[Registrerede køretøjer (brugte biler) udskilles som selvstændig kategori]

æ) Nr. 4 affattes således:

»4. I § 47 c indsættes som stk. 6 og 7:

»Stk. 6. Tinglyst virksomhedspant skal respektere underpant i løsøre efter § 47, der er aftalt og tinglyst senest samtidig med overgivelsen. Tinglyst virksomhedspant skal ligeledes respektere ejendomsforbehold i løsøre, der er aftalt senest samtidig med overgivelsen.

Stk. 7. Tinglyst virksomhedspant skal respektere ejendomsforbehold og underpant i køretøjer efter § 42 d, der er aftalt og tinglyst senest samtidig med overgivelsen.«.

[Præcisering af prioritetsreglen]

ø) I det under nr. 6 foreslåede § 47 g, stk. 5, ændres »stk. 5« til »stk. 1«.

[Korrekt henvisning]

Bemærkninger

Til § 2

Til nr. x

Formålet med ændringsforslaget er at sikre, at tinglysningsafgiften for tinglysning af ejerpantebrev, der giver virksomhedspant, og som sker på vilkår om afløsning af et skadesløsbrev, der giver virksomhedspant, beregnes efter tinglysningsafgiftslovens § 7. At beregningen foretages efter lovens § 7 indebærer, at afgiften alene udgør 1.660 kr., jf. lovforslagets § 2, nr. 2, og at der ikke beregnes en afgift på 1,5 pct. af det pantsikrede beløb.

Den foreslåede bestemmelse gælder tilsvarende for tinglysning af skadesløsbrev, der giver virksomhedspant, og som sker på vilkår om afløsning af et ejerpantebrev, der giver virksomhedspant.

Det er som efter den gældende bestemmelse fortsat et krav, at tinglysningen sker på vilkår om afløsning af et tilsvarende pantebrev efter samme bestemmelse. Der henvises til bemærkningerne til den gældende § 5, stk. 7, i tinglysningsafgiftsloven, jf. Folketingstidende 2004-2005, s. 7426 f.

Det aflyste pantebrev skal således fortsat være et »tilsvarende pantebrev«. Det vil sige, at to nærmere betingelser skal være opfyldt, for at den fordelagtige afgiftsberegning finder anvendelse.

For det første skal det nye skadesløsbrev eller ejerpantebrev have samme beløbsmæssige størrelse i samme valuta som det aflyste pantebrev. Er der indsat en rentebestemmelse, der forhøjer det pantsikrede beløb, skal denne ligeledes være identisk.

For det andet indebærer den foreslåede regel, at det ikke er muligt at benytte sig af den mere lempelige afgiftsregel, hvis der efter det nye pantebrev er pant i andre eller flere aktivtyper end det aflyste.

Efter den foreslåede bestemmelse er det ikke afgørende, om panthaveren efter det nye skadesløsbrev eller ejerpantebrev er identisk med panthaveren efter det tidligere skadesløsbrev eller ejerpantebrev. At der skal være tale om et »tilsvarende pantebrev«, indebærer derfor ikke, at der kan opstilles krav om, at skadesløsbrevet eller ejerpantebrevet skal være til sikkerhed for det samme underliggende retsforhold. Det har dermed ingen betydning for anvendelsen af bestemmelsen i tinglysningsafgiftslovens § 5, stk. 7, om der i forbindelse med stiftelsen af det nye pantebrev og afløsningen af det tidligere pantebrev er sket en overdragelse af det underliggende gældsforhold, som skadesløsbrevet eller ejerpantebrevet er til sikkerhed for, f.eks. fra ét pengeinstitut til et andet, ligesom det ikke har be-

tydning, om det nye pantebrev opnår samme prioritetsstilling som det aflyste pantebrev.

Kravet om et »tilsvarende pantebrev« indebærer, at et skadesløsbrev vil kunne ombyttes med et ejerpantebrev og omvendt. Det er imidlertid et krav efter den foreslåede bestemmelse, at tinglysning af et ejerpantebrev virksomhedspant sker på vilkår om afløsning af et tilsvarende pantebrev efter samme bestemmelse, dvs. et skadesløsbrev virksomhedspant, eller omvendt. Der vil således ikke med den pågældende bestemmelse være mulighed for at lade et skadesløsbrev virksomhedspant afløse af et ejerpantebrev med f.eks. pant i fast ejendom.

Til § 3

Til nr. x

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget til tinglysningslovens § 47 c, stk. 3, nr. 8, jf. lovforslagets § 3, nr. 03 (ændringsforslag nr. z).

Til nr. y

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget til tinglysningslovens § 47 c, stk. 3, nr. 8, jf. lovforslagets § 3, nr. 03 (ændringsforslag nr. z).

Til nr. z

For så vidt angår forslaget til § 47 c, stk. 3, nr. 7, er der tale om en konsekvensændring som følge af forslaget til tinglysningslovens § 47 c, stk. 3, nr. 8, jf. lovforslagets § 3, nr. 03.

For så vidt angår forslaget til § 47 c, stk. 3, nr. 8, foreslås det, at virksomhedspantsætning af køretøjer, som er eller har været registreret i Køretøjsregisteret eller i et tilsvarende udenlandsk register – dvs. brugte biler – oplystes som en særskilt aktivgruppe i forhold til virksomhedspant. Hermed vil de brugte biler få en særskilt kategori frem for – som oprindeligt forstået – at de brugte og de fabriksnye køretøjer, som allerede efter gældende ret kan indgå i et virksomhedspant, vil være omfattet af en og samme aktivgruppe.

Formålet med at dele køretøjer op i henholdsvis fabriksnye og brugte biler er, at flere erhvervsdrivende, der driver erhvervsvirksomhed med køb og salg af biler, både forhandler fabriksnye og brugte biler. En erhvervsdrivende kan således have en interesse i at lade den ene kategori indgå i virksomhedspantet, mens den anden ønskes holdt udenfor, f.eks. fordi mange fabriksnye biler sælges fra bilimportøren i konsignation, og aftalen om konsignation ønskes opretholdt i forhold til de fabriksnye biler.

Såfremt både fabriksnye og brugte biler omfattes af samme kategori, vil det efter omstændighederne kunne tænkes at skabe mindre fleksibilitet samt mindre klarhed om, hvilke biler der er omfattet af virksomhedspantet, idet en samlet kategori for begge typer biler må forventes ofte at føre til påtegninger om, at enten den ene eller den anden kategori ikke er omfattet af virksomhedspantet (relaksation). Det foreslås derfor, at der oprettes en separat kategori til brugte biler og som konsekvens heraf, at den gældende bestemmelse (§ 47 c, stk. 3, nr. 3) om fabriksnye biler fastholdes uændret og dermed ikke foreslås ændret.

Det er efter den foreslåede bestemmelse til nr. 8 – jf. også bemærkningerne til § 3, nr. 2, i det fremsatte lovforslag – et krav, at pantsætteren driver erhvervsvirksomhed med køb og salg af køretøjer. Begrebet 'erhvervsvirksomhed med køb og salg af køretøjer' omfatter både tilfælde, hvor erhvervsvirksomheden udelukkende driver virksomhed med køb og salg af biler (bilforhandlere), og tilfælde hvor køb og salg af køretøjer indgår som en betydelig del af den pågældendes erhvervsvirksomhed. Hermed vil begrebet – som også anført i bemærkningerne til § 3, nr. 2, i det fremsatte lovforslag – eksempelvis også omfatte pantsættere, der driver virksomhed med udlejning, leasing mv. af biler og som led i denne virksomhed køber biler med henblik på udlejning, leasing mv. heraf og efterfølgende videresalg af de pågældende køretøjer. Afgørende er således, at bilerne indgår i virksomhedens aktivmasse med henblik på køb og salg heraf. Øvrige indehavere af erhvervsvirksomheder, hvor motorkøretøjer mv. indgår som en del af virksomhedens aktiver, men hvor køb og salg af motorkøretøjer ikke udgør en betydelig del af den erhvervsmæssige drift, vil således ikke kunne lade virksomhedens biler indgå i en virksomhedspanteordning. Det er uden betydning, om motorkøretøjerne mv. er købt med henblik på direkte videresalg, eller om pantsætteren forestår en tilvirkning af motorkøretøjerne, inden de videresælges.

Køretøjer omfattet af tinglysningslovens § 42 c, der er fritaget for registrering, f.eks. hvis køretøjet ganske overvejende anvendes uden for offentlig

vej, vil fortsat ikke kunne omfattes af et virksomhedspant, jf. tinglysningslovens § 47 c, stk. 4, nr. 4 (der ikke foreslås ændret).

Ændringsforslaget indebærer – ligesom det oprindelige forslag til § 3, nr. 2 – et alternativ til reglerne om pantsætning i bilbogen for så vidt angår motorkøretøjer, der er eller har været registreret i Køretøjsregisteret eller i et tilsvarende udenlandsk register.

Har en forhandler af brugte biler pantsat sit varelager af brugte biler ved et virksomhedspant, vil bortsalg som udgangspunkt være udskillelse ifølge regelmæssig drift, således at bilen udgår af panteretten. Det samme vil gøre sig gældende for øvrige, der driver erhvervsvirksomhed med køb og salg af køretøjer.

Der vil i øvrigt fortsat kunne tinglyses et pantebrev i den enkelte bil i bilbogen, og et pantebrev tinglyst i bilbogen vil bestå, uanset om bilen først indgår og senere udgår af et virksomhedspant. Købere vil således fortsat skulle efterse bilbogen for eventuelle individuelle pantsætninger. For at henlede virksomhedspanthavers opmærksomhed herpå forventes tinglysningssystemet indrettet således, at der ved tinglysningen af virksomhedspantet i personbogen vil fremgå en bemærkning om, at der kan være tinglyst pant i forhold til den enkelte bil i bilbogen.

Den foreslåede udvidelse af tinglysningslovens § 47 c, stk. 3, til også at omfatte brugte biler skal efter lovforslaget gælde fra lovens ikrafttrædelse den 1. juli 2013. Eksisterende virksomhedspant, som omfatter køretøjer, jf. § 47 c, stk. 3, nr. 3, vil således alene omfatte uindregistrerede køretøjer, medmindre virksomhedspantet udvides til også at omfatte brugte biler, jf. forslaget til § 47 c, stk. 3, nr. 8. En udvidelse af et allerede tinglyst virksomhedspant til også at omfatte brugte biler vil forudsætte, at der foretages betaling af dobbelt afgift efter tinglysningsafgiftslovens § 7, jf. tinglysningsafgiftslovens § 5, stk. 5 (dvs. to gange 1.660 kr., jf. lovforslagets § 2, nr. 2), jf. herved pkt. 4.2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. æ

Det foreslås gennem en lovfæstelse at præcisere retstilstanden for så vidt angår principperne vedrørende prioritetsstillingen mellem på den ene side virksomhedspantet og på den anden side individuelle panterettigheder vedrørende visse aktiver, som erhverves af virksomhedspantsætteren efter tinglysning af virksomhedspantet.

Der er med ændringsforslaget fortsat tiltænkt en kodificering af retstilstanden, idet ændringsforslaget samtidig tager sigte på at præcisere og skabe klarhed om prioritetsstillingen mellem en virksomhedspanthaver og en panthaver med tinglyst underpant eller et ejendomsforbehold.

Formålet med ændringsforslaget er bl.a. at tydeliggøre, hvornår en underpanterettighed og et ejendomsforbehold i løsøre og køretøjer skal være aftalt og om nødvendigt tinglyst, for at et tinglyst virksomhedspant skal respektere den pågældende rettighed. Formålet er samtidig at sikre, at det tidsmæssige rum, hvori der gives mulighed for at stifte og sikre særskilte rettigheder over enkelte genstande, som skal respekteres af virksomhedspantet, er tilstrækkelig fleksibelt, og at virksomhedspantsætter efter erhvervelsen dermed får rimelig tid til at undersøge finansieringsmulighederne og indgå aftale herom.

Det foreslås således med ændringsforslagets *stk. 6*, at tinglyst virksomhedspant skal respektere underpant i løsøre efter § 47, der er aftalt og tinglyst senest samtidig med overgivelsen. Tinglyst virksomhedspant skal ligeledes respektere ejendomsforbehold i løsøre, der er aftalt senest samtidig med overgivelsen. Endvidere foreslås det med ændringsforslagets *stk. 7*, at tinglyst virksomhedspant skal respektere ejendomsforbehold og underpant i køretøjer efter § 42 d, der er aftalt og tinglyst senest samtidig med overgivelsen.

For så vidt angår *stk. 7* omfatter bestemmelsen de køretøjer, som er omfattet af § 42 c, idet henvisningen til tinglysningslovens § 42 d samtidig indebærer en henvisning til tinglysningslovens § 42 c (idet § 42 d henviser til § 42 c).

Som det fremgår af den foreslåede bestemmelse, skal underpantet eller ejendomsforbeholdet være aftalt og tinglyst senest samtidig med overgivelsen af løsøret eller køretøjet, idet kravet om tinglysning dog ikke gælder for ejendomsforbehold i løsøre.

Både for så vidt angår underpant og for så vidt angår ejendomsforbehold er det en forudsætning, at såvel underpantet som ejendomsforbeholdet er gyldigt stiftet, hvilket for ejendomsforbeholdets vedkommende vil sige, at betingelserne i kreditaftalelovens § 34, jf. § 50, skal være opfyldt. Det betyder bl.a., at ejendomsforbehold skal være aftalt inden overgivelsen af aktivet. Det bemærkes i øvrigt, at begrebet ejendomsforbehold efter det fore-

slåede stk. 6 og stk. 7 både vil omfatte traditionelt ejendomsforbehold samt ejendomsforbehold i forbindelse med konsignation, hvor det er forudsat, at køberen/virksomhedspantsætteren skal sælge genstanden videre.

Begrebet overgivelse skal fortolkes i overensstemmelse med de almindelige formueretlige regler herom, herunder i kreditaftalelovens § 34 om ejendomsforbehold og købelovens §§ 28, stk. 2, og 39 om sælgers hæve- og standsningsret. Herved sikres sælgeren af genstanden eller en eventuel tredjemand, som skal tilvejebringe finansieringen mod sikkerhed i løsøret eller køretøjet, tilstrækkelig tidsmæssig mulighed for at få stiftet og sikret sin særskilte ret over det pågældende løsøre eller køretøj, inden aktivet gribes af virksomhedspantet.

Ændringsforslaget berører ikke sælgers mulighed for at opnå underpant eller ejendomsforbehold i det solgte, inden genstanden gribes af virksomhedspantet i tilfælde af kontantforbehold. Sælger kan således ombytte sine rettigheder, f.eks. tilbageholds- og hæveret i et kontantkøb, til i stedet at levere på kredit med ejendomsforbehold eller underpant. Endvidere vil sælgers rettigheder, som udspringer af gensidighedsforholdet, herunder hæveadgang og standsningsret, jf. købelovens § 39 og § 28, stk. 2, gælde uændret, selv om køber har givet virksomhedspant.

Tinglyses underpantet i løsøret eller køretøjet, jf. § 42 d, senere end virksomhedspantet, vil prioritetsstillingen imellem rettighederne bero på, om tinglysningen af underpantningen af aktivet er sket senest samtidig med overgivelsen. Er det tilfældet, vil virksomhedspantet skulle respektere den individuelle pantsætning. Hvis et underpant i det individuelle aktiv ikke tinglyses senest samtidig med overgivelsen, må denne pant have derimod respektere virksomhedspanthaverens 1. prioritet i aktivet. Dette er også i overensstemmelse med, at utinglyste underpanterettigheder i løsøre og i køretøjer omfattet af § 42 c, der er stiftet forud for virksomhedspant, vil kunne ekstingveres af et tinglyst virksomhedspant, forudsat at virksomhedspanthaveren var i god tro, jf. tinglysningslovens § 5 om den utinglyste ret på tinglysningstidspunktet. Virksomhedspanthaver vil typisk ikke have viden om en særskilt stiftet rettighed.

For så vidt angår ejendomsforbehold i løsøre, må der som hidtil sondres mellem ejendomsforbehold i køretøjer omfattet af tinglysningslovens § 42 c og ejendomsforbehold i andet løsøre.

Ejendomsforbehold i køretøjer omfattet af tinglysningslovens § 42 c skal tinglyses for at opnå beskyttelse mod godtroende aftaleerhververe, jf. tinglysningslovens § 42 d, stk. 1.

Tinglyses ejendomsforbeholdet i køretøjer senere end virksomhedspantet, vil prioritetsstillingen imellem rettighederne bero på, om tinglysningen af ejendomsforbeholdet er sket senest samtidig med overgivelsen. Er dette tilfældet, vil virksomhedspant skulle respektere ejendomsforbeholdet. Hvis ejendomsforbeholdet i køretøjet ikke tinglyses senest samtidig med overgivelsen, må sælgeren derimod respektere virksomhedspanthaverens forprioritet i køretøjet.

Kravet om tinglysning senest samtidig med overgivelsen gælder ikke for ejendomsforbehold i andet løsøre, da ejendomsforbehold i andet løsøre ikke skal tinglyses for at opnå beskyttelse mod godtroende aftaleerhververe. Er ejendomsforbeholdet gyldigt aftalt senest samtidig med overgivelsen, må virksomhedspanthaveren således respektere sælgerens rettigheder i løsøret, jf. herved det foreslåede stk. 6.

Hvis en virksomhedspantsætter udnytter sin ret til særskilt pantsætning, vil dette i visse tilfælde kunne være i strid med aftalen med virksomhedspanthaver, hvilket vil kunne føre til, at virksomhedspanthaver opsiger det sikrede lån. Det vil imidlertid ikke fratage tredjemand hans særskilte rettighed efter den foreslåede bestemmelse. Såfremt pantet stilles i forhold til en allerede eksisterende gæld, vil der være tale om pant for gammel gæld, hvorfor der vil kunne opstå spørgsmål om omstødelse i tilfælde af konkurs, jf. konkurslovens § 70, stk. 1.

Til nr. ø

Formålet med ændringsforslaget er at sikre, at der i den foreslåede § 47 g, stk. 5, rettelig henvises til bestemmelsens stk. 1.